कारकमिति तुमुण्वुलौक्रियायांक्रियार्थायामितिण्वुलानेत्रोन्मीलनंकर्तुमित्यर्थः एतत्प्रकाशनंकृतमितितृतीयेनान्वयः ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ प्रकाशनंविकसनं ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ विटंकाःपक्ष्युपवेशनस्थानानि कपोतपालिकायांतुविटंकंपुंनपुंसकमित्यमरः ॥ ८८ ॥ सारोमज्जा ॥ ८९ ॥ विश्रामंत्यस्यामितिविश्रामश्छाया ॥ ९० ॥ आश्रमेति आश्रमवासिकस्थंडिलः मौसलादिग्रंथःश्रुतिस्थानीयदीर्घशाखांतः ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ पुष्पंधर्मःफलंमोक्षःतदुभयंसत्यास्थ्यं पुष्पंहिफलंवाचःसत्यमितिश्रुतेः अतएवक्रमात्स्वादुचअच्छेद्यंच ॥ ९३ ॥ भारतसूत्रभूतश्लोकत्रयमाह मातुरिति मातुःसत्यवत्याःगांगेयस्यभीष्मस्यच

अज्ञानतिमिरांधस्यलोकस्यतुविचेष्टतः ॥ ज्ञानांजनशलाकाभिर्नेत्रोन्मीलनकारकं ॥ ८४ ॥ धर्मार्थकाममोक्षार्थैःसमासव्यासकीर्तनैः ॥ तथाभारतसूर्येण नृणांविनिहतंतमः ॥ ८५ ॥ पुराणपूर्णचंद्रेणश्रुतिजोत्स्नाःप्रकाशिताः ॥ नृबुद्धिकौरवाणांचकृतमेतत्प्रकाशनं ॥ ८६ ॥ इतिहासप्रदीपेनमोहावरणघातिना ॥ लोकगर्भगृहंकृत्स्नंयथावत्संप्रकाशितं ॥ ८७ ॥ संग्रहाध्यायबीजोवैपौलोमास्तीकमूलवान् ॥ संभवस्कंधविस्तारःसभारण्यविटंकवान् ॥ ८८ ॥ अरणीपर्वरूपाढ्योविराटोद्योगसारवान् ॥ भीष्मपर्वमहाशाखोद्रोणपर्वपलाशवान् ॥ ८९ ॥ कर्णपर्वसितैःपुष्पैःशल्यपर्वसुगंधिभिः ॥ स्त्रीपर्वैषीकविश्रामःशांतिपर्वमहाफलः ॥ ९० ॥ अश्वमेधामृतरसस्त्वाश्रमस्थानसंश्रयः ॥ मौसलःश्रुतिसंक्षेपःशिष्टद्विजनिषेवितः ॥ ९१ ॥ सर्वेषांकविमुख्यानामुपजीव्योभविष्यति ॥ पर्जन्यइवभूतानामक्षयोभारतद्रुमः ॥ ९२ ॥ सौतिरुवाच तस्यवृक्षस्यवक्ष्यामिशाश्वत्पुष्पफलोदयं ॥ स्वादुमेध्यरसोपेतमच्छेद्यममरैरपि ॥ ९३ ॥ मातुर्नियोगाद्धर्मात्मागांगेयस्यचधीमतः ॥ क्षेत्रेविचित्रवीर्यस्यकृष्णद्वैपायनःपुरा ॥ ९४ ॥ त्रीनग्नीनिवकौरव्यान्जनयामासवीर्यवान् ॥ उत्पाद्यधृतराष्ट्रंचपांडुंविदुरमेवच ॥ ९५ ॥ जगामतपसेधीमान्पुनरेवाश्रमंप्रति ॥ तेषुजातेषुवृद्धेषुगतेषुपरमांगतिं ॥ ९६ ॥ अब्रवीद्भारतंलोकेमानुषेऽस्मिन्महानृषिः ॥ जनमेजयेनपृष्टःसन्ब्राह्मणैश्चसहस्रशः ॥ ९७ ॥ शशासशिष्यमासीनंवैशंपायनमंतिके ॥ ससदस्यैःसहासीनःश्रावयामासभारतं ॥ ९८ ॥ कर्मांतरेषुयज्ञस्यचोद्यमानःपुनःपुनः ॥ विस्तरंकुरुवंशस्यगांधार्याधर्मशीलतां ॥ ९९ ॥ क्षत्तुःप्रज्ञांधृतिंकुंत्याःसम्यग्द्वैपायनोऽब्रवीत् ॥ वासुदेवस्यमाहात्म्यंपांडवानांचसत्यतां ॥ १०० ॥ दुर्वृत्तंधार्तराष्ट्राणामुक्तवान्भगवानृषिः ॥ इदंशतसहस्रंतुलोकानांपुण्यकर्मणां ॥ १०१ ॥ उपाख्यानैःसहज्ञेयमाद्यंभारतमुत्तमं ॥ चतुर्विंशतिसाहस्रींचक्रेभारतसंहितां ॥ १०२ ॥

नियोगात्ननुकामतःक्षेत्रेअंबिकादिषुक्रमेणधृतराष्ट्रादीन्जनयामास ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ तेषुधृतराष्ट्रादिषुजातेषु पुत्रपौत्रादिरूपेणप्रादुर्भूतेषुप्रवृद्धेषु राज्यभागिषुपुत्रपौत्रादीनां राज्यार्थिनांपरमांगतिंमृत्युंगतेषु ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ शशासत्वमेतान्भारतंश्रावयेत्याज्ञापितवान् ॥ ९८ ॥ कर्मांतरेषुकर्मच्छिद्रेषु ॥ ९९ ॥ क्षत्तुर्विदुरस्य ॥ १०० ॥ धार्त्तराष्ट्राणांदुर्योधनादीनां ॥ १०१ ॥ १०२ ॥

Digitized by Google